

[Niels Helveg Petersen.]

to store reformer, kommunalreformen og kildeskattereformen, som på afgørende tidspunkter og måder kom på tværs af de bestræbelser, som man i øvrigt udfoldede.

Når man nu hele tiden fremhæver den store kortfristede gæld, vi har til udlandet, og bruger denne kortfristede gæld som en advarsel og siger: ja men det står jo galt til, noget må gøres, så vil jeg sige, at dette er ikke argumenter, man behøver at tage i anvendelse over for partier, der i 3 $\frac{1}{2}$ år har været ved regeringsmagten. Det er ikke for at overbevise os om vanskelighederne i vor økonomi, om omfanget af vanskelighederne, at man behøver at bruge et sådant argument. Jeg kan kun se én grund til, at et sådant argument bruges: for at overbevise egne tilhængere om, at det virkelig er en alvorlig situation, man står i, en erkendelse, man ikke var indstillet på til fulde at drage, medens man var i opposition.

Men denne regering har jo i hele denne sag én meget stor fordel fremfor den tidligere regering. Den har en opposition, som forstår problemets omfang, og som er indstillet på at arbejde efter det.

Jeg skal herefter vende mig til statsministerens tiltrædelsestale. Den var, synes jeg, præget af en indre modsætning. På den ene side fremhæver regeringen, at det er nødvendigt at holde igen over for udvidelse af den offentlige aktivitet, både den statslige og den kommunale; og hvad det sidste angår, er det jo i hvert fald så helt afgjort nye toner, som vi hilser velkommen. Vi mener selv, det er nødvendigt, og at det er godt med agtpågivenhed. Men resten af tiltrædelsestalen står jo egentlig meget dårligt til disse erklærede principper om tilbageholdenhed. Den er et katalog over ønsker om forbedringer, der vil medføre store udgiftsforøgelser, også større udgiftsforøgelser, end der kan blive plads til, hvis man agter at holde igen på den offentlige aktivitetsstigning. Og denne del af talen kan bedst sammenlignes med en stor smørrebrødsdel. Der er mange gode sager — det er ikke alle, der falder i vor smag — men regeringen har ikke sat krydser på sedlen. Hvad vil man have først? Hvad vil man helst have? Det er der ingen angivelser af. Vi ved, vi kan ikke spise det hele. Vi kan heller ikke i en 4-årig periode spise alt det, som her præsenteres.

Heller ikke før valget kunne socialdemokratiet bekvemme sig til at sige, hvad det var, man foretrak på bekostning af noget andet, og det kunne være galt nok. Men efter valget, i en position som ansvarlig regering, har regeringen pligt til at vælge. Igen vil jeg her henvise til det radikale venstres program, hvor vi angiver, hvad vi ville gennemføre, og hvad vi kunne gennemføre.

Jeg spekulerer på, hvornår socialdemokratiet for alvor indser, at det i de kommende års politik ikke er tilstrækkeligt at rulle sine reformønsker op hulter til bulter, men at det er nødvendigt at vælge og sige: vi ønsker det og det på bekostning af det og det. Det kræver mere mod, og det kræver også lidt mere omtanke. Men det vil også være en forbedring af den politiske debat.

Jeg er som sagt ikke imponeret af det mod, man udviser over for de fundamentale balanceproblemer i dansk økonomi, og det bygger jeg bl. a. på det afsnit i talen, som vedrører boligproblemerne, hvor der bebudes en linje, som er i modstrid med den hidtidige politik og helt klart i modsætning også til ønsket om at styrke erhvervenes investeringer. Det boligpolitiske afsnit er et eksempel på, at oppositionstiden alligevel kommer til at kaste en lang skygge ind i tilværelsen som regering. Man bebuder en forøgelse af den statslige subsidiering af boligforbruget, og det er ikke det, der er brug for. Det er ganske i strid med ønskerne om at reservere mere kapital til eksporterhvervene. Det er i strid med det råd, som de økonomisk sagkyndige igennem årene har givet skiftende regeringer. Det er i strid med bestræbelserne for at gennemføre de mere omfattende strukturændringer i vor økonomiske politik.

Fra det radikale venstre skal der lyde en kraftig advarsel imod en forøgelse af statssubsidieringen på boligforbrugets område. Boligforbrug er som bekendt den mest kapitalkrævende form for investering, der findes. Følger man de angivelser, man har lagt, så bliver der mindre kapital til erhvervene, så bliver der ikke tale om en opretning af betalingsbalancen. Det forbyder nu engang visse elementære sammenhænge.

Må jeg i forbindelse med boligpolitikken spørge: har man opgivet at hæve momsgodtgørelsen, eller har man indset, at problemet er mere kompliceret, end man ville